

„Sumljivim osebam prepovedano smukanje...“

Živimo v mestnem hrupu in smradu. Kam naj se človek umakne? Kako naj si sprosti prenapeto živčevje in kje naj se prosto razgiba? Mnogi se odpeljejo daleč proč od sodobnega potrošniškega »raja«, vendar vsakdo tega noče in ne zmore...

• Šiškarjem in Ljubljančanom, ki se radi nekoliko sprehodijo v naravi, Mostec ni neznan. Dostop v zeleno kotlino je mogoče v več smereh. Najlažji pa je po Večni poti.

• Prek Šišenskega hriba vodi v Mostec več poti. Polurno vzpenjanje in spuščanje mimo lepo urejenih skakalnic SK Ilirija že zahteva nekaj truda, v zelenem okolju pljuča globlje zadihajo...

• Starejša lesena baraka in nov večji zidan dom sta osrednji stavbi rekreacijskega centra. Tri balinišča, pokrito plesišče in na jasi prek ozkega potoka precej veliko, lepo opremljeno otroško igrišče, sestavljajo zaključno celoto. TRIM steza dolga nekaj nad dva kilometra v zavitem loku objema to priljubljeno zbirališče otrok, mamc, upokojencev, mladine in drugih, ki si žele sprostitev v naravi. Avtomobilom vstop v to zeleno kraljestvo miru ni dovoljen.

• Borih tisoč metrov zračne črte loči veliko, hrupno mesto s krajem, kjer lahko prisluhneš kukanju kukavice, živahnemu čivkanju vrabca, topemu padcu osamljenega storža z visoke smreke. Preseneti te le zadihani topot osamljenega trimaša, ki želi morda izgubiti nekaj odvečnih kilogramov in pot ti tregne prekrižati niska vešerica...

• Na puščicah poteh srečari vnuka, očeta in deda ni redkost. Tri generacije, ki se danes z veliko težavo sestanejo komaj enkrat ali dvakrat letno...

• Predsednik upravnega odbora rekreacijskega centra Mostec Miro Rojina je mirno sklenil roke predse. Sedela sva na planem, neposredno ob domu. Tovariš Rojina je visok, eleganten mož, prožnega koraka in športnega videza. Nekoliko redki lasje so skrbno počesani in pri 55 letih je njegov obraz napet, nekoliko strog. Gladko pripoveduje:

• »Mostec je začel nastajati pred 70 leti. Tole zemljišče so kupili od mojega deda pretežno upokojeni železničarji. Predel se je takrat imenoval Wörissshoffen in moške so ob potoku Mostec postavili najprej lopo za knajpanje...«

Pokazal je kopijo originalnega zapisnika.

• Podpisani so strojevodje, vlakovni odpravniki, župan in drugi. Obstojata tudi zanimiva fotografija lope za knajpanje, zanimiv pa je tudi pripis, kjer se podpisani gospodje obvezujejo vzdrževati na zemljišču red in mir in seveda ne dovoljevati tod smukanje sumljivim osebam...

• Tako so železničarji dobili svoje zeleno zatočišče. Radi so balinali in preživljali urice v naravi. Knajpali pa so se menda samo dvakrat, kakor se spominja najstarejši zdajšnji obiskovalec 76-letni Rudi Ogrin. V težkih predvojnih časih pa je bil 1. maja tukaj velik praznik.

• »Po osvoboditvi smo večinoma s prostovoljnim delom in pomočjo takratnih družbenopolitičnih organizacij Šiške uredili rekreacijski center. Dejansko največ sredstev pa je vlagalo športno društvo Ilirija.

• Mostec smo urejali po naprej načrtanem programu. Otroško igrišče zdaj lahko sprejme hkrati 300 otrok in 1500 ostalih obiskovalcev. Mostec se vzdržuje sam z dohodki našega samopostrežnega bifeja, marsikaj novega pa je seveda pogojenega s prostovoljnim delom članov kluba. Tu dobijo prostor za piknike, prireditve in proslave različnih delovnih in političnih organizacij. Vseeno to le občasno. Mostec je namenjen predvsem občanom, ki si po delu želijo oddiha in miru v zelenju. Cenen gostinski lokal zaposluje tri starejše honorarce, za natančen red in čistočo skrbijo prav tako trije starejši.

• Problemi rekreacijskega centra so v glavnem rešeni. S prostovoljnim delom članstva kluba in nekaj sredstvi občinske skupščine so napeljali vodovod in osvetlili tekmovalni balinišči. Menijo še obnoviti posamezne manjše dotrajane lesene objekte, Mostec sam pa ne nameravajo več širiti:

• »Glejte, tak, kakršen je zdaj, je zelo primeren. Vsako nadaljnje širjenje centra bi terjalo boleče posege v gozdne površine. Nihče ne želi tega. Tudi sedaj vsako bolno posekano drevo takoj nadomestimo z mladiko. Nikakor pa ne želimo, da bi Mostec postal velik gostinski obrat, cene bi namreč bile takoj ekonomske in mnogim občanom bi bil tako dostop onemogočen. Najvažnejše je, da lahko Mostec obišče vsakdo in vendar ga tu nihče ne sili, da si karkoli naroča. Tu je samopostrežni bife, vse ostalo pa je stvar posameznika...«

• Tod strastno govori predvsem narava, zelenje, travnik, pa tudi nov dom, priljubljena TRIM steza, urejene plastične skakalnice, čudovito otroško igrišče in seveda ljudje, ki uživajo svoj zasluženi mir...

• Avgust Mihelič, ki že skoraj 20 let zaha-ja v gozdnati raj našega mesta, pravi:

• »Vsako popoldne, če je le mogoče, se najdem tu. Zrak, sonce in mir me obdajajo. Balinam, šahiram ali pa preprosto strmim v zrak...«

• In zakaj ne bi bilo prijetno sem in tja žuliti poceni slano presto, nastavljeni obraz prijaznemu soncu in globoko vdihavati čisti dar gozda...? **Bogomir Šeflo**

Športni objekti

V sodobnem tempu življenja, ko se nam vedno mudi, ko kar naprej hitimo, je športna rekreacija postala vedno večja potreba. Čim hitrejši je tempo življenja, tem večje so tudi človekove potrebe po športni rekreaciji kot obliki sprostitve. Če pustimo v nemar razna priporočila in znanstvene študije o potrebnosti in pogostnosti rekreiranja, saj smo o tem prepričani, potem se nam kar samo od sebe postavi vprašanje, kje se občan sploh lahko rekreira.

Najbolj preprost odgovor bi bil: v naravi. Toda že v naravi zahtevamo, da so poti urejene, označene, dobro vzdrževane. Tisti bolj zahtevni odhajajo na trim steze. Toda v naravi se lahko rekreirate predvsem s tekom. Kaj pa športne igre, tekmovanja, kaj pa rekreiranje v slabem vremenu? Odgovor je povsem jasen: potrebni so športni objekti. In sedaj smo pri največjem problemu rekreacije. Znano je namreč, da je športnih objektov v Sloveniji in Jugoslaviji premalo. Tudi šišenska občina ni izjema. Številke so dovolj zgovorne. Leta 1970 smo imeli v Sloveniji 1,40 m² koristnih športno rekreativnih površin na prebivalca, v Ljubljani smo imeli 1,79 m² koristnih površin, v šišenski občini pa 1,46 m². Pet let kasneje, torej leta 1975, smo imeli v Sloveniji 1,39 m² koristnih površin na prebivalca, v Ljubljani samo še 1,19 m², v Šiški pa 1,52 kvadratnih metrov. Čeprav bi iz teh podatkov sklepali, da smo v šišenski občini v tem petletnem obdobju zgradili številne nove površine, kajti tudi prebivalstvo se je v tem obdobju večalo, pa temu vendarle ni bilo tako. Številke so včasih lahko tudi hudo varljive! V šišenski občini je bil zgrajen zimski bazen, ki pa je izrazito mestnega značaja, ob šolah pa so bile zgrajene telovadnice, ki pa služijo predvsem šolski mladini, odrasli pa v njih skoraj ne najdejo prostora.

(Iz delegatske priloge SITKS)

Oaza miru v Mostecu. Sprehajalci, ki se ne dajo ugnati niti dežnim kapljicam. Za zdravje.